

สภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ของโรงเรียนแกนนำ จังหวัดบุรีรัมย์

The States of Mainstreaming Educational Management of Leading Schools in Buriram Province

ขจรพัฒน์ วิภาคสวัสดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศราณี จุฑาปะมา

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ

บทคัดย่อ การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ของโรงเรียนแกนนำ จังหวัดบุรีรัมย์และ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน เกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ของโรงเรียนแกนนำ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการบริหารงาน ตามกรอบ โครงสร้างซีท (SEAT) 4 ด้าน คือ ด้านนักเรียน ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือ กลุ่ม ตัวอย่างเป็นผู้บริหารโรงเรียนแกนนำ จำนวน 206 คน โดยใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .9771 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) กำหนด ค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ของโรงเรียนแกนนำจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมและรายด้านทุก ด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของ โรงเรียนแกนนำ จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมมีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของ โรงเรียนแกนนำ จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงาน โดยรวมมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน และเมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านสภาพแวดล้อมมีการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้าน อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ของโรงเรียนแกนนำ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า 1) ด้านนักเรียน ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า นักเรียนที่เป็นเด็กพิเศษเรียนร่วมจะเรียนรู้ได้ช้ากว่าเด็กปกติหรือไม่รู้เลย ครูต้องใช้ความพยายามในการสอนเพื่อให้เด็กได้เรียนรู้และใช้เทคนิคที่หลากหลาย และมีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดครูที่มีความรู้ เกี่ยวกับเด็กพิเศษโดยตรง เพราะส่วนมากในปัจจุบันครูที่สอนยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจเด็กพิเศษเท่าที่ควร 2) ด้าน สภาพแวดล้อม ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า การจัดสภาพแวดล้อมยังไม่เหมาะสมและไม่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เท่าที่ควร ไม่มีห้องเฉพาะสำหรับนักเรียนพิเศษเรียนร่วม และมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้แก่โรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนร่วม เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อเด็กพิเศษแต่ละประเภท 3) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบางกิจกรรม เด็กปกติกับเด็กพิเศษเรียนร่วมต้องแยกกัน ดังนั้นควรมีสื่อ และเครื่องมือที่เหมาะสม และมีข้อเสนอแนะว่า หน่วยงานที่รับผิดชอบ ควรจัดงบประมาณในการผลิตสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนให้ครูได้ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และ 4) ด้านเครื่องมือ ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า ขาดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ทำให้การเรียนการสอนไม่ได้ผลเท่าที่ควร และมีข้อเสนอแนะว่า ควร มีการจัดทำคู่มือเด็กพิเศษเรียนร่วมแต่ละประเภท ว่าต้องการใช้เครื่องมือประเภทใดบ้าง

คำสำคัญ : การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม , โรงเรียนแกนนำแบบเรียนร่วม

ABSTRACT: The purposes of this research were: 1) to study the states of mainstreaming educational management of leading schools in Buriram Province, and 2) to compare the opinions of the school administrators about the states of mainstreaming educational management of leading schools in Buriram Province, classified by school sizes, and working experiences with SEAT framework in 4 aspects: students, environment, teaching-learning activities, and tools. The samples were all 206 leading school administrators. The instrument used for collecting the data was a questionnaire with its reliability at .9771. The statistics used for analyzing the collected data were frequency, percentage, mean, and

standard deviation. The hypotheses were tested by one-way ANOVA. The significant difference was set at the level of .05. The findings were as follows:

1. The states of mainstreaming educational management of leading schools in Buriram Province both as a whole and at each aspect were at “high” levels.
2. The comparison of the states of mainstreaming educational management of leading schools in Buriram Province, classified by school sizes as a whole was not different. When considering at each aspect, it was found that the environment was statistically significant difference at .05 level; whereas, the rest aspects were not different.
3. The comparison of the states of mainstreaming educational management of leading schools in Buriram Province, classified by working experiences as a whole was not different. When considering at each aspect, it was found that the environment was statistically significant difference at .01 level; whereas, the rest aspects were not different.
4. The suggestions about the states of mainstreaming educational management of leading schools in Buriram Province were: 1) Students: the administrators’ opinions were that the mainstreaming special needs students were slow in learning than other students, therefore teachers may pay more teaching attention to them and use diversity techniques. Also, the suggestion was that teachers should have knowledge directly to mainstreaming students because teachers themselves lacked of those knowledge; 2) Environment: the administrators mentioned that the environment provision is not appropriate to set activities, do not have special room for mainstreaming special needs students, and may suggested that the budget should be allocated to the leading schools for providing mainstreaming to be developed, clean, shady, and pleasant; 3) Teaching-learning activities: the administrators stated that normally in teaching-learning activities should be separated between normal and special need student. therefore, media and learning tools should be appropriated administrators suggested that the responsible organizations should provide budget in producing media and learning tools to teachers to operate their teaching-learning tasks; and 4) Tools : the administrators mentioned that they lacked of media, tools, technology instruments, and various facilities that why the teaching-learning was not intentionally completed. Also, they suggested that the guided books for special need students for each kind should be provided.

Key words : mainstreaming educational management, leading schools

บทนำ มนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของสังคมและประเทศชาติ สังคมใดที่มีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความสมบูรณ์ แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจจำนวนมาก สังคมนั้นย่อมมีความเจริญและพัฒนาก้าวหน้ากว่าสังคมอื่น ๆ ในโลก สิ่งสำคัญที่จะพัฒนามนุษย์ คือ การจัดการศึกษา ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาและพยายามจัดการศึกษาให้ทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกันทั้งคนปกติและคนที่มีความต้องการพิเศษ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษามาตรา 10 ระบุว่า “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” และ “การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ” และในปี พ.ศ. 2542 กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้เป็นปีการศึกษาเพื่อคนพิการ โดยมีนโยบายว่า คนพิการทุกคนที่อยากเรียนต้องได้เรียน นอกจากนี้ในปี พ.ศ. 2543 ได้มีนโยบายและเจตนารมณ์ที่จะขยายโอกาสและบริการทางการศึกษาสำหรับคนพิการให้ทั่วถึงและมีคุณภาพและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยมติคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาสและผู้ที่มีความสามารถพิเศษ ได้มีนโยบายว่า คนพิการทุกคนต้องได้เรียน โดยได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2542, 7)

นอกจากนี้พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ซึ่งถือเป็นกฎหมายแม่บทที่มีคุณประโยชน์อย่างยิ่งในการส่งเสริมและกำหนดบทบาทให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องกับคนพิการหรือผู้ที่มีความต้องการพิเศษ ได้วางรากฐานเพื่อขยายบริการด้านฟื้นฟู ให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะมาตรา 4 การเสริมสร้างสมรรถภาพหรือการเสริมสร้างความสามารถของคนพิการให้มีสภาพที่ดีขึ้น โดยอาศัยวิธีการทางการแพทย์ ทางการศึกษาทางสังคมและการฝึกอาชีพ เพื่อให้คนพิการมีโอกาสทำงานหรือดำรงชีวิตในสังคมทัดเทียมคนปกติ ซึ่งสาระสำคัญของมาตรา 4 อนุประโยคให้แก่ม.ป. 3) คนพิการได้รับการคุ้มครอง การสงเคราะห์ การพัฒนาและการฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งทางด้านการแพทย์ การศึกษา อาชีพและสังคม รวมทั้งให้สังคมมีส่วนร่วมในการเกื้อกูลและฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการหรือผู้ที่มีความต้องการพิเศษ (สำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ, ม.ป.ป., 3)

การจัดการศึกษาให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เป็นนโยบายสำคัญที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการตามนโยบายประกันโอกาสทางการศึกษา คือ ให้เด็กทุกคนได้เรียนอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยจัดในรูปแบบของการเรียนร่วม การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนประถมศึกษาเป็นการจัดเพื่อสนองนโยบายการจัดการศึกษาภาคบังคับให้ทั่วถึงและสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาพิเศษ ที่มุ่งให้เด็กพิการได้มีโอกาสพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ด้วยการเรียนร่วมกันกับเด็กปกติให้มากที่สุดเท่าที่ศักยภาพของเด็กแต่ละคนจะมี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, คำนำ) โดยยึดหลักการพื้นฐานว่าเด็กทุกคนควรเรียนด้วยกัน โดยไม่คำนึงถึงอุปสรรคหรือความแตกต่างที่โรงเรียนต้องยอมรับและตอบสนองต่อความต้องการที่แตกต่างกันของเด็ก มุ่งจัดการเรียนการสอนที่ยึดหลักบูรณาการและยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง การจัดการเรียนร่วมเป็นวิธีการที่มีประสิทธิผลที่สุดสำหรับสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543, 3-4)

การเรียนร่วม (Inclusive Education) เป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดการศึกษาที่ให้โอกาสแก่เด็กพิการได้ร่วมเรียนร่วมใช้ชีวิตกับเด็กปกติในระบบโรงเรียน เพื่อให้เด็กได้พัฒนาตามศักยภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ สามารถช่วยเหลือตนเองได้และใช้ความสามารถที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์แก่สังคมได้ ภายใต้พื้นฐานการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมทั้งการปรับตัวทางสังคม เพื่อให้เด็กมีประสบการณ์ตรงและสามารถพัฒนาตนเองให้ได้มากที่สุด เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กพิการที่มีอยู่ได้พัฒนาศักยภาพตนเองด้วยการศึกษา จึงถือเป็นมิติใหม่ของการศึกษาไทยในยุคการปฏิรูปการศึกษา ที่ต่อจากนี้ไปจะได้เห็นเด็กไทยทุกคนไม่ว่าเด็กปกติหรือเด็กพิการ ได้มีโอกาสอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข รวมทั้งได้รับการพัฒนาศักยภาพของตนเองด้วยกระบวนการทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันตลอดไป สถานศึกษาทุกแห่งจึงต้องตระหนักในการจัดการศึกษาให้ทั่วถึงกลุ่มเด็กพิการ ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 ที่กำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล นอกจากนี้ยังกำหนดให้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ ซึ่งเจตนารมณ์ดังกล่าวสอดคล้องกับปรัชญาการจัดการศึกษาให้กับคนพิการ โดยจัดให้เป็นเฉพาะบุคคล สอดคล้องกับความต้องการและตามความจำเป็นพิเศษอันเนื่องมาจากความพิการ โดยจัดให้คนพิการเข้าเรียนในสภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุด (ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดบุรีรัมย์, 2550, 8)

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดบุรีรัมย์ ได้ประกาศอนุมัติจัดตั้ง เมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2543 โดยกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการจัดตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดขึ้น เพื่อการจัดการศึกษาในลักษณะให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มและเตรียมความพร้อมของคนพิการ สนับสนุนในด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ การให้บริการและความช่วยเหลืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตลอดจนการจัดครูเดินสอนแก่คนพิการและโรงเรียนที่จัดการศึกษาแบบเรียนร่วม โดยในปี พ.ศ. 2550 มีโรงเรียนแกนนำจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม จำนวน 103 โรงเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 35,186 คน มีนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วม จำนวน 2,011 คน คิดเป็นร้อยละ 5.72 (ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดบุรีรัมย์, 2550, 15) จากสภาพความเป็นมาและความสำคัญของการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนพิเศษเรียนร่วมดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนแกนนำจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม มีหน้าที่โดยตรงในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ประกอบกับโรงเรียนมีความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานบริหารจัดการศึกษา จึงสนใจที่จะศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ของโรงเรียนแกนนำ จังหวัดบุรีรัมย์ ว่ามีสภาพการดำเนินงานอย่างไร ซึ่งจะได้้นำข้อมูลและผลจากการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนกำหนดนโยบาย ตลอดจนพัฒนา ปรับปรุง และหาแนวทางในการดำเนินงานบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ของ

โรงเรียนแกนนำ จังหวัดบุรีรัมย์ ให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาการศึกษาที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ของโรงเรียนแกนนำ จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน เกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ของโรงเรียนแกนนำ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการบริหารงาน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่ขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจังหวัดบุรีรัมย์ แตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ของโรงเรียนแกนนำ จังหวัดบุรีรัมย์
2. เป็นข้อมูลพื้นฐานและแนวทางในการวางแผนการดำเนินงาน และกำหนดนโยบาย ในการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนแกนนำจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม จังหวัดบุรีรัมย์ให้บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. **ขอบเขตด้านเนื้อหา** การวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ของโรงเรียนแกนนำจังหวัดบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2553 โดยใช้รูปแบบการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมตามกรอบโครงสร้างซีที (SEAT) 4 ด้าน ดังนี้ (คัทลียา วงศ์วัฒน์, 2550, 36) 1.1 ด้านนักเรียน (Students) 1.2 ด้านสภาพแวดล้อม (Environments) 1.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (Activities) และ 1.4 ด้านเครื่องมือ (Tools)
2. **ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง** ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนแกนนำ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 103 โรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 206 คน แบ่งตามขนาดโรงเรียน 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก จำนวน 14 คน ขนาดกลาง จำนวน 68 คน และขนาดใหญ่ จำนวน 124 คน กลุ่มตัวอย่าง ใช้ประชากร
3. **ตัวแปรที่ศึกษา** ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ครั้งนี้ได้แก่
  - 3.1 **ตัวแปรอิสระ** ได้แก่
    - 3.1.1 ขนาดของโรงเรียน ได้แก่ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่
    - 3.1.2 ประสบการณ์ในการบริหารงาน ได้แก่ ประสบการณ์ 1 - 5 ปี ประสบการณ์ 6 - 10 ปี และประสบการณ์มากกว่า 10 ปี
  - 3.2 **ตัวแปรตาม** ได้แก่ สภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ของโรงเรียนแกนนำ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. **ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง** ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้ประชากร คือ ผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนแกนนำ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 103 โรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 206 คน แบ่งตามขนาดโรงเรียน 3 ขนาดคือ ขนาดเล็ก จำนวน 14 คน ขนาดกลาง จำนวน 68 คน และขนาดใหญ่ จำนวน 124 คน
2. **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย** ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งเป็นแบบสอบถาม โดยได้รับคำปรึกษาจากคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือ เมื่อได้เครื่องมือฉบับที่ปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์แล้ว จึงนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารโรงเรียน ในจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ไม่ใช่กลุ่ม

ตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่าแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9771 ซึ่งถือว่ามีความสูงและผ่านเกณฑ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 - 4 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง นำแบบสอบถามแจกจ่ายไปยังโรงเรียน พร้อมกำหนดวันรับแบบสอบถามคืนภายใน 2 สัปดาห์ โดยส่งแบบสอบถามคืนที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ กรณีไม่ได้รับแบบสอบถามคืนภายในกำหนด ผู้วิจัยได้ติดตามด้วยตนเอง เพื่อให้ได้แบบสอบถามคืนทั้งหมด ผลปรากฏว่าแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 206 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้ 206 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปและใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 การศึกษารายละเอียดของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percent) เสนอข้อมูลเป็นตารางแสดงจำนวนร้อยละ ประกอบคำอธิบาย

4.2 การศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ของโรงเรียนแกนนำจังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

4.3 การเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ของโรงเรียนแกนนำจังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามขนาดโรงเรียนและประสบการณ์ในการบริหารงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการเชฟเฟ (Scheffe) กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

4.4 ข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) โดยจัดคำตอบเข้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่ เสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

สรุปผลการวิจัย จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ของโรงเรียนแกนนำจังหวัดบุรีรัมย์ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านนักเรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านเครื่องมือ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า

2.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำ จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมพบว่ามีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสภาพแวดล้อมมีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

2.2 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำ จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงาน โดยรวมพบว่า มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสภาพแวดล้อมมีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3. สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับ สภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ของโรงเรียนแกนนำ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ด้านนักเรียน ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า นักเรียนที่เป็นเด็กพิเศษเรียนร่วมจะเรียนรู้ได้ช้ากว่าเด็กปกติหรือไม่รู้เลย ครูต้องใช้ความพยายามในการสอนเพื่อให้เด็กได้เรียนรู้และใช้เทคนิคที่หลากหลาย และมีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดครูที่มีความรู้เกี่ยวกับเด็กพิเศษโดยตรง เพราะส่วนมากในปัจจุบันครูที่สอนยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจเด็กพิเศษเท่าที่ควร ด้านสภาพแวดล้อม ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า การจัดสภาพแวดล้อมยังไม่เหมาะสมและไม่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เท่าที่ควร ไม่มีห้องเฉพาะสำหรับนักเรียนพิเศษเรียนร่วม และมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้แก่โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อเด็กพิเศษแต่ละ

ประเภท ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบางกิจกรรม เด็กปกติ กับเด็กพิเศษเรียนร่วมต้องแยกกัน ดังนั้นควรมีสื่อ และเครื่องมือที่เหมาะสม และมีข้อเสนอแนะว่า หน่วยงานที่รับผิดชอบ ควรจัดงบประมาณในการผลิตสื่อ วัสดุอุปกรณ์การเรียนให้ครูได้ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และ ด้านเครื่องมือ ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า วัสดุ อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ทำให้การเรียนการสอนไม่ ได้ผลเท่าที่ควรและมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการจัดทำคู่มือเด็กพิเศษเรียนร่วมแต่ละประเภทว่าต้องการใช้เครื่องมือประเภท ใดบ้าง

อภิปรายผล จากการศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้นำ ประเด็นที่น่าสนใจมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของ โรงเรียนแกนนำ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านนักเรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านเครื่องมือ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้มีการ ปรับหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และผู้บริหารใช้การบริหารงานโดย ใช้โรงเรียนเป็นฐาน ดังนั้นบุคลากรทุกคนต่างมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน โดยยึดวัตถุประสงค์และจุดหมายของ การพัฒนาเดียวกัน ดังที่ สิริมา หมอนไหม (2543, 54) กล่าวว่า ในการจัดการเรียนร่วมที่มีประสิทธิภาพต้องมีการวางแผนการ ดำเนินงาน และพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกระดับ โดยการฝึกอบรมให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนร่วมและ สามารถทำงานร่วมกันได้ การประสานงานระหว่างเครือข่าย เพื่อให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามความสามารถและงานที่ รับผิดชอบ ซึ่งปัจจัยดังกล่าวจะต้องมีการดำเนินการไปพร้อม ๆ กัน และสอดคล้องสัมพันธ์กัน ดังนั้นในการจัดการศึกษาโดยใช้ รูปแบบการเรียนร่วม สถานศึกษาจึงต้องมีการปรับหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องและความเหมาะสมกับสภาพบริบทของ สถานศึกษาของตนเองด้วย ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ นางลักษณ์ มีศิลป์ (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการศึกษา สภาพและปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนเรียนร่วม ในภาพรวมส่วนใหญ่โรงเรียนมีการดำเนินงานทั้งในด้านกระบวนการเรียนการสอนและด้านการบริหาร จัดการอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำ จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า

2.1 สภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำ จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามขนาด โรงเรียน โดยรวมพบว่า มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านสภาพแวดล้อมมีการปฏิบัติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดกลางมีการปฏิบัติมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาด เล็ก ตามลำดับ ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของโรงเรียน แกนนำ ในโรงเรียนขนาดกลางการบริหารงานไม่ซับซ้อน การสั่งงานจะส่งผ่านไปยังครูผู้ปฏิบัติโดยตรง อีกทั้งจำนวนนักเรียน และครูมีความเหมาะสม ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนขนาดใหญ่ ที่การมอบหมายงานจะผ่านกระบวนการหลายขั้นตอน เช่น ผู้บริหารโรงเรียนจะสั่งการผ่านรองผู้อำนวยการ ไปยังหัวหน้างานแต่ละฝ่าย และหัวหน้างานแต่ละฝ่ายก็มอบหมายงาน ต่อไปยังครูและบุคลากรทางการศึกษา ทำให้ครูซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติไม่ได้รับการมอบหมายงานโดยตรงจึงทำให้การทำงานไม่เป็นไป ในทิศทางเดียวกัน และในโรงเรียนขนาดเล็กที่มีบุคลากรน้อย ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน อีกทั้งงบประมาณก็ไม่ เพียงพอต่อบริหารงานทำให้ผลการดำเนินงานไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์เท่าที่ควร ดังนั้นในโรงเรียนขนาดกลางจึงมีความ คล่องตัวในการปฏิบัติมากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดเล็ก ไม่ว่าจะในด้านบุคลากร สภาพแวดล้อม วัสดุอุปกรณ์ ส่งผลต่อสภาพการบริหารงานจัดการในด้านสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน ดังที่ วิไลดา โพธิ์เงิน และภคพร เชิงหอม (2548, 9) ได้กล่าวว่า การศึกษาพิเศษนั้นเป็นการศึกษาสำหรับเด็กที่ไม่สามารถเรียนได้ตามโปรแกรมการศึกษาปกติทั่วไป จำเป็นต้อง ได้รับการบริการพิเศษทางการศึกษา เรียกว่า การศึกษาพิเศษ โดยสนองความต้องการและความสามารถของเด็กแต่ละคนและ ควรจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนกระบวนการและวิธีการสอนวัสดุอุปกรณ์การสอนที่จำเป็น เพื่อ เสริมสร้างศักยภาพให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภทอย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐาปกรณ์ อ่อนคำ (2545, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารจัดการเรียนร่วมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในจังหวัดพะเยา ผลการศึกษา พบว่า ด้านอาคารสถานที่ โรงเรียนส่วนใหญ่ ไม่มีการปรับสภาพอาคารต่าง ๆ และสิ่งแวดลอมในโรงเรียนให้เหมาะสมกับ

สภาพของเด็กพิเศษและไม่มี การปรับสภาพห้องน้ำให้เหมาะสมกับสภาพ ความต้องการของเด็กพิเศษด้วย สำหรับบรรยากาศ ในชั้นเรียนนั้นมีการจัด บรรยากาศให้เหมาะสมกับความต้องการของเด็กพิเศษ

2.2 สภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำ จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตาม ประสบการณ์ในการบริหารงาน โดยรวมพบว่า มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้าน สภาพแวดล้อมมีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการ บริหารงาน มากกว่า 10 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า 6 - 10 ปี และ 1 - 5 ปี ตามลำดับส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็น เพราะในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ต้องยึดหลักการพื้นฐานว่า เด็กทุกคนควรเรียนด้วยกันโดยไม่ คำนึงถึงอุปสรรคหรือความแตกต่าง โดยที่โรงเรียนต้องยอมรับและตอบสนองต่อความต้องการที่แตกต่างของเด็ก มุ่งจัดการ เรียนการสอนที่ยึดหลักบูรณาการ และยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง การจัดการเรียนร่วมเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพที่สุดสำหรับสร้าง ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างเด็กที่มีความต้องการปกติกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษดังนั้นผู้บริหารและบุคลากรทุก คนต้องมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงาน มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กพิการเรียนร่วม ซึ่ง สอดคล้องกับ เพชรรัตน์ กิตติวัฒนากุล (2530, 9) กล่าวว่า การศึกษาพิเศษ นั้น เป็นการศึกษาสำหรับเด็กพิการทุกประเภท ที่จัดขึ้นเพื่อช่วยเหลือเด็กที่มี ความต้องการพิเศษ โดยการจัดการศึกษาที่ให้ความรู้เพิ่มเติมส่วนที่เด็กพิการยังขาด เพื่อสนอง ความต้องการระหว่างบุคคลของเด็กพิการ ให้พัฒนาตามศักยภาพของตนให้สูงสุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฌพปาลี อินทุสุต (2546, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลที่จัดการเรียนร่วมสำหรับเด็ก ออทิสติกในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า งานวิชาการ โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะดำเนินการจัดการเรียนร่วม โดยมีรูปแบบการจัด คือ เรียนร่วมในชั้นเรียนปกติ งาน บุคลากร พิจารณาครูที่จะเข้าสอนในชั้นเรียนร่วม คือ ครูเคยได้รับการอบรม/สัมมนาเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็ก ออทิสติก และประสบการณ์ในการทำงาน มีการบำรุงขวัญด้วยการจัดทัศนศึกษาและจัดงานสังสรรค์ มีการส่งบุคลากรเข้ารับ การอบรมอย่างต่อเนื่อง

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียน ร่วม ของโรงเรียนแกนนำ จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า การจัดสภาพแวดล้อมยังไม่เหมาะสมและไม่เอื้อต่อการ จัดกิจกรรมต่าง ๆ เท่าที่ควร ไม่มีห้องเฉพาะสำหรับนักเรียนพิเศษเรียนร่วม และมีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดครูที่มีความรู้ เกี่ยวกับเด็กพิเศษโดยตรง เพราะส่วนมากในปัจจุบันครูที่สอนยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจเด็กพิเศษเท่าที่ควร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กพิเศษเรียนร่วมนั้น จำเป็นต้องมีความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะใน ด้านสภาพแวดล้อม ต้องมีการจัดสภาพแวดล้อมทั้งในและนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และมีสิ่ง อำนวยความสะดวกแก่เด็กพิการเรียนร่วม และบุคลากรต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และมีประสบการณ์ในการจัดการเรียน การสอนให้แก่เด็กพิเศษเหล่านี้จึงจะทำให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, 25-26) ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาพิเศษนั้น เป็นการศึกษาที่จัดให้แก่เด็กที่มีความต้องการ พิเศษ (Children with Special Needs)ทางการศึกษาแตกต่างไปจากเด็กปกติเนื่องจากมีความผิดปกติทางร่างกาย อารมณ์ พฤติกรรมหรือสติปัญญา ซึ่งต้องการการดูแลเป็นพิเศษ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมและได้รับประโยชน์จากการศึกษา อย่างเต็มที่ การจัดการศึกษาให้แก่เด็กกลุ่มนี้ จึงต้องดำเนินการสอนโดยครูที่ได้รับการฝึกฝนมาเป็นพิเศษ มีเทคนิควิธีการ สอนที่แตกต่างไปจากเด็กปกติ การจัดเนื้อหาของหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน อุปกรณ์การสอนและวิธีการ ประเมินผลที่เหมาะสมกับสภาพและความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อพัฒนาให้เกิดศักยภาพสูงสุด และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ วิรัช ภู่อเล็ก (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานศูนย์การศึกษา พิเศษ ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาที่พบมากที่สุด ได้แก่ งบประมาณในการดำเนินการไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณสนับสนุน ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และสอดคล้องกับงานวิจัยของตรองตรี คงตระกูล (2548, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความ พร้อมในการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม ในโรงเรียนประถมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงครามตามการรับรู้ของครู และผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีข้อคิดเห็นว่า ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตัวเด็ก ทำให้ไม่สามารถจัดการเรียน การสอนตามศักยภาพของเด็กได้

ข้อเสนอแนะ จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่านักเรียนที่เป็นเด็กพิเศษเรียนร่วมจะเรียนรู้ได้ช้ากว่าเด็กปกติหรือไม่รู้เลย ครูต้องใช้ความพยายามในการสอนเพื่อให้เด็กได้เรียนรู้และใช้เทคนิคที่หลากหลาย ดังนั้นควรจัดครูที่มีความรู้เกี่ยวกับเด็กพิเศษโดยตรงโดยการจัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมให้มีความรู้ ความเข้าใจต่อการจัดการเรียนการสอนแก่เด็กพิเศษ

1.2 ในด้านสภาพแวดล้อม ซึ่งยังมีการจัดสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมและไม่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เท่าที่ควร ไม่มีห้องเฉพาะสำหรับนักเรียนพิเศษเรียนร่วม ดังนั้นโรงเรียนควรมีการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมทั้งในและนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อเด็กพิเศษแต่ละประเภท

1.3 ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนแกนนำเรียนร่วมบางกิจกรรมเด็กปกติกับเด็กพิเศษเรียนร่วมต้องแยกกัน จึงควรมีสื่อ และเครื่องมือที่เหมาะสม ดังนั้นหน่วยงานที่รับผิดชอบ ควรจัดทำแผน IEP จัดทำสื่อและอุปกรณ์ที่จำเป็นและเหมาะสมกับเด็กแต่ละประเภท เพื่อให้ครูได้นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

1.4 ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่าขาดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ทำให้การเรียนการสอนไม่ได้ผลเท่าที่ควร ดังนั้นควรมีการจัดทำคู่มือเด็กพิเศษเรียนร่วมแต่ละประเภท ว่าต้องการใช้เครื่องมือประเภทใดบ้าง มีการวางแผนการสอนและจัดทำสื่อให้เหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนร่วม

2.2 ควรมีการศึกษาพัฒนาการของนักเรียนพิเศษเรียนร่วม ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนร่วม

2.3 ควรมีการศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษา โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนร่วม

2.4 ควรมีการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วม

เอกสารอ้างอิง

ฐาปกรณ์ อ่อนคำ. (2545). การบริหารการเรียนร่วมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษในจังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงราย: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏเชียงราย.

ณพาลี อินทุสุต. (2546). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลที่จัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กออทิสติกในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ตรองตรี คงตระกูล. (2548). การศึกษาความพร้อมในการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงครามตามการรับรู้ของครูและผู้บริหารสถานศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นงลักษณ์ มีศิลป์. (2547). การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษโรงเรียนเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิไลดา โพธิ์เงิน และภคพร เชิงหอม. (2548). การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ตามความคิดเห็นบุคลากร ในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.(การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

วิรัช ภู่อเล็ก. (2547). การศึกษาการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานศูนย์การศึกษาพิเศษ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดบุรีรัมย์. (2550). การจัดการเรียนร่วม. บุรีรัมย์: ศูนย์การศึกษาประจำจังหวัดบุรีรัมย์.

สิริมา หมอนไหม. (2543). การศึกษาพิเศษ: องค์ความรู้และกระบวนการค้น. กรุงเทพฯ: กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2542). สรุปผลการดำเนินงานโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539). กรุงเทพฯ: สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา.

----- (2543). แนวทางการจัดการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). งานนโยบายด้านการเรียนร่วม : การดำเนินงานโครงการโรงเรียน
    แกนนำจัดการเรียนร่วม (โครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบ 1 อำเภอ 1 โรงเรียน สำหรับ
    นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
    ขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานคณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ. (ม.ป.ป.). พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534.
    กรุงเทพฯ: กรมประชาสงเคราะห์.